

**УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ**

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
МАГІСТРА**

на тему:

**"ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ
ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ З МОЛОДИМИ СІМ'ЯМИ"**

Виконав: здобувач 2 курсу,
групи СР-18м
спеціальності 231 "Соціальна робота"

Бобіна Н.Л.

прізвище, ініціали

Керівник: д.п.н., проф.

Волкова Н.П.

прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання

Дніпро
2020 р.

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота здобувача 2-го курсу, спеціальності 231 «Соціальна робота» (у форматі магістр) (Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро, кафедра педагогіки та психології) присвячена проблемі теоретичного обґрунтування та експериментальної перевірки програми підготовки майбутніх соціальних працівників до роботи з молодими сім'ями.

Зроблені висновки щодо того, що молода сім'я як соціальна група, у якій вік чоловіка та дружини не перевищує 35 років; формується на визначенні юридичної форми шлюбу або співжиття на підставі взаємодовіри; здійснює життєдіяльність на основі спільного побуту, матеріально-економічної взаємодії, народженні і вихованні дітей.

Встановлено, що соціальна робота з молодими сім'ями проводиться в основному через територіальні служби соціальної допомоги молоді. Серед основних форм і методів соціальної роботи УСССДМ з молодими сім'ями варто виділити наступні: інформаційна робота (виявлення, збір, узагальнення і доведення до зацікавлених відділів та установ інформації про молоді сім'ї, які потребують соціальної допомоги); методична робота (вивчення інноваційних ефективних форм і методів діяльності співробітників відділів та установ з соціальної роботи, її узагальнення та поширення в трудовому колективі); рекламно-пропагандистська робота (реклама послуг, що надаються відділами та установами з соціальної роботи, завдань і змісту наданої їм соціальної допомоги); аналітично-прогностична робота (вивчення демографічної ситуації, тенденцій і причин соціального та сімейного неблагополуччя, думки населення про якість і спектр наданої соціальної допомоги молодим сім'ям); медико-соціальна робота (індивідуальна робота з попередження шкідливих звичок, підготовку членів молодих сімей до народження дитини); соціально-педагогічна робота (соціальний патронаж молодих сімей, що мають неблагополучні психологічні та соціально-педагогічні умови, надання допомоги у сімейному вихованні, у подоланні батьками педагогічних помилок і конфліктних ситуацій з дітьми, сімейних конфліктів); соціально-реабілітаційна робота (допомога в соціальній реабілітації та адаптації безробітним, емігрантам, особам, які вимушено поміняли місце проживання).

Встановлено, що важливою умовою формування готовності майбутніх фахівців соціальної сфери до соціальної роботи з молодими сім'ями є поєднання комплексної підготовки на основі базових дисциплін, що викладаються у закладі вищої освіти, й спеціальної підготовки, основу якої складає спецкурс «Соціальна робота з молодістю сім'єю», що має низку переваг як у змістовному, так і процесуальному аспектах порівняно з іншими формами організації навчального процесу у закладі вищої освіти. Так, зміст спецкурсу, який може оперативно доповнюватися й поновлюватися, дозволяє своєчасно ознайомлювати майбутніх фахівців з найпоширенішими проблемами та потребами, які виникають у сім'ї, що дозволяє вчасно попередити їх розвиток, поглиблювати й розширювати професійні знання та вміння; побудова змісту спецкурсу на інтегрованій основі

дає можливість встановлювати міжпредметні зв'язки й реалізовувати наступність у підготовці фахівців соціальної сфери.

Перелік ключових слів: молода сім'я, соціальний працівник, професійна підготовка майбутніх соціальних працівників, форми та методи професійної підготовки, навчальні плани та робочі програми.

SUMMARY

The qualification work of the 2nd year student, specialty 231 "Social work" (in the format of the master's degree) (Alfred Nobel University, Dnipro, Department of Pedagogy and Psychology) is devoted to the problem of theoretical substantiation and experimental verification of training programs for future social workers to deal with young families.

Conclusions have been made that the young family is a social group in which the husband and wife age does not exceed 35 years; formed on the determination of the legal form of marriage or cohabitation on the basis of mutual trust; carries out life activity on the basis of a common way of life, material and economic interaction, birth and raising of children.

It is established that social work with young families is carried out mainly through territorial youth social assistance services. Among the main forms and methods of social work of the USSDM with young families are the following: information work (identifying, collecting, summarizing and communicating to interested departments and institutions information about young families in need of social assistance); methodical work (study of innovative effective forms and methods of activity of employees of departments and institutions on social work, its generalization and distribution in the labor collective); advertising and advocacy work (advertising services provided by departments and institutions for social work, tasks and content of social assistance provided to them); analytical and prognostic work (study of demographic situation, tendencies and causes of social and family disadvantage, opinion of the population on the quality and range of social assistance provided to young families); medical and social work (individual work on prevention of bad habits, preparation of young family members for the birth of a child); social and pedagogical work (social patronage of young families with poor psychological and social and pedagogical conditions, providing assistance in family education, overcoming parents' pedagogical mistakes and conflict situations with children, family conflicts); social and rehabilitation work (assistance in social rehabilitation and adaptation to the unemployed, emigrants, persons who had to change their place of residence).

It is established that a combination of complex training on the basis of basic disciplines taught in higher education and special training, which is based on the special course "Social work with young seven", is an important condition for the formation of future specialists of social sphere for social work with young families. "which has a number of advantages in both substantive and procedural aspects in comparison with other forms of organization of the educational process in higher education. Thus, the content of the special course, which can be quickly supplemented and updated, allows

to acquaint future specialists in a timely manner with the most common problems and needs that arise in the family, which allows to prevent their development in time, to deepen and expand professional knowledge and skills; building the content of the special course on an integrated basis makes it possible to establish cross-curricular links and realize continuity in the training of social specialists

Key words: young family, social worker, vocational training for future social workers, forms and methods of vocational training, curricula and work programs.

Зміст

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ З МОЛОДИМИ СІМ'ЯМИ.....	5
1.1. Молода сім'я як об'єкт соціальної роботи.....	5
1.2. Основні напрями та особливості роботи соціальних працівників з молодими сім'ями.....	19
1.3. Аналіз існуючих підходів до змісту підготовки майбутніх соціальних працівників до роботи з молодими сім'ями.....	30
Висновки до розділу 1.....	38
РОЗДІЛ 2. ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ З МОЛОДИМИ СІМ'ЯМИ.....	
2.1. Аналіз підготовленості майбутніх соціальних працівників до роботи з молододу сім'єю.....	40
2.2. Зміст, форми та методи підготовки майбутніх соціальних працівників до роботи з молододу сім'єю.....	51
2.3. Обґрунтування змісту підготовки майбутніх соціальних працівників до роботи з молододу сім'єю.....	66
Висновки до розділу 2.....	75
ВИСНОВКИ.....	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	81
ДОДАТКИ.....	92